

GEWOON ANDERS

UITGAVE VAN DE LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

INHOUD:

COLOFON .....
FEDERATIE NIEUWS.....2

DE WOONGROEPENWINKEL.....3

OMSLAG.....4
Werkplaats voor duurzame ontwikkeling
Servicepunt Anders Wonen Anders Leven

IN EEN ECHE GEMEENSCHAP..6
hoeft niemand zich aan te passen

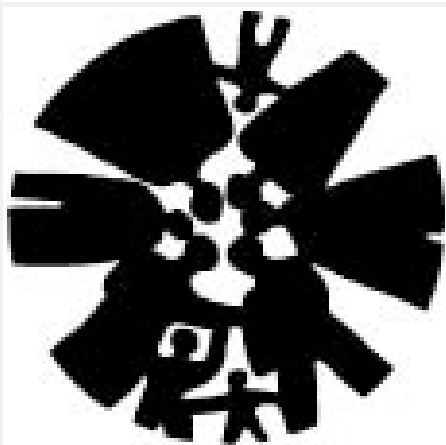
GGG.....7

VETERAAN:GERARD KONING.....8

WOGMEER: de nieuwe proef.....10

JUBILEUM PROJECT:
Alphen aan den Rijn 12

INFORMATIE PAGINA'S

Herfst 2005
Jaargang 27, Nr 94
Losse Nummers 2,25

COLOFON

“Gewoon Anders” is het blad van de Landelijke Vereniging van Centraal Wonen (LVCW)

Verenigingsbureau

Korte Elisabethstraat 13
3511JG UTRECHT
tel.: 030-2612585
internet : www.lvcw.nl
mail: info@lvcw.nl

Abonnementen

8,-- per jaar

leden 7,-- per jaar

Aangesloten groepen krijgen per 6 huishoudens 1 exemplaar van ieder nummer ter verspreiding onder hun leden

Opzegging vóór 1 oktober.

Losse nummers
voor leden 2,-- incl. porto,
voor niet-leden 2,25 excl. porto

Redactieadres

Annemarie Kooij
Zeelandstraat 26
2408 GJ Alpen a/d Rijn

Redactie

Annemarie Kooij (CW Alphen a/d Rijn)
Flip Krabbendam (CW Delft)
Heleen Toet (CW Heemskerk)

Layout

Elouise van Gestel

Op de omslag

Jubileum Alphen aan den Rijn

Auteursrechten

Overname van artikelen en illustraties is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie

Is er interessant nieuws uit uw project, schrijf ons dan. Jullie project jubileert? Meld dat dan tijdig aan de redactie, dan komen we langs voor een artikel in GEWOON ANDERS

Druk:

Pasklaar, Sittard
ISSN: 0166-4336

FEDERATIE NIEUWS: Startdag 25 juni

Op 25 juni werd in Nijkerk de startdag van de Federatie Gemeenschappelijk Wonen gehouden. Het hoofddoel van de Federatie is Gemeenschappelijk Wonen zoals het er nu, in 2005 uitziet, bekender te maken bij het publiek en bij de wereld van het bouwen, beheren en financieren van woningen. Pas als het kiezen voor gemeenschappelijk wonen net zo vanzelfsprekend is als het betrekken van een regulier soort woning is het hoofddoel bereikt. Op deze startdag ging het er ook om de verschillende achterbannen over de Federatie te informeren en met elkaar kennis te laten maken. Dat laatste is niet gelukt. De ochtend was gereserveerd voor de Algemene Ledenvergaderingen van de LVGO, de WSB(Wonen van Senioren op Boerderijen) en de LVCW. De dag werd druk bezocht, maar niet door leden van de LVCW. Er kwamen welgeteld drie opdagen voor de ALV.

Informatiemarkt en workshops

Tijdens de lunchpauze gaven verschillende instellingen en organisaties informatie. Behalve de Federatie en de drie daarbij betrokken organisaties presenteerde zich ook het Adviesbureau voor vraaggestuurde projectontwikkeling, 'De Regie' zich met zijn website. Hiermee kunnen communicatieproblemen tussen verschillende 'partijen' die bij het gemeenschappelijk wonen zijn betrokken opgelost worden. Bij het LVCW kraampje kon je de website w (van de Federatie) bezoeken en het nog vrij jonge, vernieuwde prikbord uitproberen. Hierop kunnen initiatiefgroepen zich melden en op deze manier nieuwe leden vinden. Voor bestaande projecten kunnen nieuwe bewoners worden gezocht en je kunt zelf op zoek gaan naar een plek in een project. Er wordt druk gebruik gemaakt van deze 'marktplaats'. (Er staan inmiddels 17 initiatiefgroepen op, er zijn 800 onderlinge mails uitgewisseld en 260 advertenties geplaatst)

De middag was bestemd voor presentaties van bij gemeenschappelijk wonen betrokken instellingen en personen. Het begon met een inleiding op de (15) workshops. Harrie Jansen, de nieuwe voorzitter van de Federatie, heette de aanwezigen welkom en stelde het bestuur voor. Daarna hielden Marcel Kastein van de Regie, Piet Driest van het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn, Gerard Hulshof, ervaringsdeskundige voor Centraal Wonen en Jef Reintjens, architect van verschillende gemeenschappelijke wonen projecten, een kort praatje.

De dag werd afgesloten met een door Flip Krabbendam geleide paneldiscussie.

Workshops

Gemeenschappelijk Wonen is nog lang niet een algemeen bekend iets. Veel van de workshops gingen dan ook over manieren om een gemeenschappelijk

wonen project te realiseren en de voetangels en klemmen die je dan tegenkomt. Er waren workshops van de LVCW, de LVGO, de WSB en de Federatie. Er was een workshop over wonen met zorg, Piet Driest had het over mogelijkheden voor 'woonzorgbedoeninkjes' in eigen beheer. De Regie behandelde vragen als 'Hoe geef je het beheer vorm en ga je om met mensen die geen bijdrage leveren aan de gemeenschappelijke taken?'

Vooraf de workshops van DeRegie en Wonen met Zorg werden zeer druk bezocht. In de wandelgangen werd, zoals dat heet, druk genetwerkt.

Afsluiting

Tijdens de afsluitende paneldiscussie ging het over gemeenschappelijk wonen toen en nu. Na wat gepraat over (het kwaad?) van 'gated communities' ging het gesprek vooral over de toekomst.

Hoe ziet het moderne gemeenschappelijk wonen eruit? Wat is er veranderd? Wat verwachten mensen van nu? En (hoe) kunnen gemeenschappelijke activiteiten concurreren met het aanbod van een belevingsmaatschappij, die zich op allerlei manieren opdringt. (Er was in 2000 al eens een Centraal Wonen dag over dit thema)

Wat kunnen verschillende vormen van gemeenschappelijk wonen betekenen? Wie en waar zijn de mensen, van allerlei leeftijden, (sub)culturen en levensfasen, die voor gemeenschappelijk wonen kiezen, waar zijn ze naar op zoek? Dat zijn de vragen die we willen onderzoeken, waar nog geen antwoord op is.

Eén van de waardevolle dingen is het leven met en naast min of meer gelijkgezinden. Gerard Hulshof illustreerde het belang daarvan als volgt 'Het geluk ligt op straat in een CW project, ik heb er mijn tweede vrouw gevonden'. Maar het werkt natuurlijk alleen zolang projectbewoners meebepalen wie in het project komen wonen, dat is bekend. Hier zit ook één van de valkuilen. Om allerlei, vaak financiële, redenen komen toch mensen in een project terecht die minder gemeenschappelijk wonen gezind blijken te zijn dan werd verwacht. Dat leidt bijna altijd tot teleurstelling of zelfs conflicten.

Wat heeft de dag opgeleverd?

Druk bezochte workshops

Een fantastische plek om te netwerken (aldus meerdere bezoekers)

Inspirerende sprekers in het panel

Wat is minder goed gelukt?

De opkomst van LVCW was minimaal

Er was geen belangstelling van de kant van de media. Dit was wel de bedoeling, dus hier liggen taken

Voor de Federatie om na te gaan waarom er geen belangstelling was van die kant. Voor het LVCW bestuur om na te gaan waarom LVCW leden niet kwamen en wat anders moet, willen we een volgende Federatiedag ook op dit punt laten slagen.

Anna Dijkhuis/ sept 2005

DE WOON GROEPEN WINKEL

De Woongroepenwinkel in Rotterdam is sinds 2005 juridisch en financieel overgenomen door het Steunpunt Wonen Rotterdam. Projectleider Nico van den Dool vond het na 25 jaar welletjes en ging met de VUT. Hij heeft in het Steunpunt Wonen de organisatie gevonden die zorgdraagt voor de continuïteit en het voortbestaan van het informatiepunt voor Anders Wonen in Rotterdam.

De Woongroepenwinkel behoudt de baliefunctie, met een eigen spreekuur, eigen site: www.woongroepenwinkel.nl. Hetzelfde telefoonnummer blijft behouden en de twee medewerkers blijven, namelijk Liliya Koliy en Ardy Moeijes. Alleen het adres voor bezoek tijdens de spreekuren is veranderd in: Westewagenstraat 60 te Rotterdam. Een afscheidscadeau aan de Woongroepenwinkel is de video Mijn land verzameld in een pand en een onderzoek met evaluatie van drie woongroepen van allochtone ouderen projecten in Rotterdam die al enkele jaren bestaan. Namelijk een woongroep van Turkse ouderen, Kaapverdiaanse en Javaans-Surinaamse ouderen.

In de video Mijn land verzameld in een pand vertellen de ouderen over de twee verschillende concepten van groepswoon, namelijk het Stippelmodel en het Harmonicamodel. Beide modellen hebben het voordeel dat de woningen makkelijk terug in de gewone woningvoorraad kunnen worden geplaatst als de woongroep na een generatie of twee uit elkaar valt. De verschillende fasen in het ontwikkeltraject komen in beeld. Ouderen, corporaties en organisaties die de belangen behartigen van de achterban komen aan het woord. De video is bedoeld om mensen die een woongroep willen helpen opzetten te inspireren. Kosten 25 euro excl. verzendkosten.

Het onderzoek naar de evaluatie van woongroepen die al een paar jaar wonen is klaar in september. De bewoners vertellen over hun woonbeleving. En ook mensen die niet lid zijn van de woongroep, maar die wel in hetzelfde gebouw wonen vertellen over de woongroep. Daarnaast zijn de organisaties die de woongroepen begeleiden aan het woord en ook de corporaties. Zo ontstaat een beeld van beginnersperikelen: waar moet je op letten bij de start, wat zijn de belangrijkste voorwaarden. Het rapport zal verschijnen op de site van de Woongroepenwinkel. En is dan te downloaden.

Omslag

Werkplaats voor duurzame ontwikkeling Servicepunt Anders Wonen Anders Leven

In 1994 namen drie mensen het initiatief om een organisatie op te richten voor wereldverbeteraars die hun idealen ook concreet vorm willen geven. Deze organisatie kreeg de naam Omslag, met als ondertitel 'werkplaats voor duurzame ontwikkeling'. Het woonhuisje van een van de medewerkers in Sint-Michielsgestel, fungeerde de eerste vijf jaar als onderkomen. Begin 2000 verhuisde Omslag naar een leeggekomen deel van een klooster in Eindhoven. Op deze ruime locatie kreeg het werk van Omslag nieuwe impulsen.

Focus

De afgelopen tien jaar is de Omslag een soort focus geworden voor vredesgroepen, milieuacties, acties tegen kernenergie en initiatieven voor duurzaam bouwen. Zo heeft Omslag talloze gelijkgestemden bij elkaar gebracht en daarmee ook talloze alternatieve initiatieven ondersteund. Ook op het gebied van 'Anders Wonen' heeft Omslag een grote rol gespeeld. Zij verzamelden en verspreidden informatie over woonwerkprojecten, ecodorpen en ecowijken, over collectieve woonvormen en leefgemeenschappen. Zo werd ook Centraal Wonen en Groepswonen van Ouderen in hun informatiepakket opgenomen.

Servicepunt Anders Wonen Anders Leven

Omslag bracht niet alleen mensen samen, maar nam zelf ook initiatieven. Op het gebied van 'Anders Wonen' werden aanlooptagen georganiseerd, kampeerweek-ends, en in 2001 organiseerde De Omslag zelfs een EKO-tour langs ecologische woonwerkprojecten en leefgemeenschappen in Nederland. In 2003 rolde het boekje 'Anders Wonen Anders Leven' van de persen. Mede als gevolg van dit soort activiteiten ging Omslag steeds meer een rol vervullen als vraagbaak en praktische doorverwijzer. Een logische volgende stap was dan ook om een 'Landelijk Servicepunt Anders Wonen Anders Leven' op te zetten, met een bezoekersinformatiepunt, met een bibliotheek, waarin bijvoorbeeld ruimte is gereserveerd voor Centraal Wonen. Met folders, videoband, GA en andere informatie. Er was in de bibliotheek geen ruimte om aan alle alternatieve initiatieven

recht te doen. Maar hier heeft de moderne elektronica Omslag (en ons) een handje geholpen. Er is een website opgezet met een schat aan informatie, niet alleen uit Nederland, maar ook uit de rest van de wereld. Heb je vragen over ecodorpen in Australië? Of wil je iets weten over zonnecollectoren? Kijk op de website van De Omslag! www.omslag.nl De website bevat ook een prikbord en een agenda. Betrokkenen (dus ook Centraal Wonen groepen) kunnen daar hun eigen oproepen en aankondigingen plaatsen, zodat deze een bredere, landelijke bekendheid krijgen.

ZOZ, tijdschrift voor doendenkers

Om mensen met elkaar in contact te brengen geeft Omslag ook een tweemaandelijks tijdschrift uit, de ZOZ, het tijdschrift voor doendenkers. Hierin komen alternatieven van diverse pluimage aan het woord of aan de orde. Het laatste nummer bevat bijvoorbeeld artikelen over gezonde voeding, een fietsactie, een actiegroep tegen een tankstation, vredesvrouwen, eerlijke kleding, kritisch consumeren, biologisch-vegetarische eethuisjes, een spirituele zorgboerderij of een biologisch land- en tuinbouwbedrijf. Daarnaast kun je ook meer beschouwelijke artikelen vinden, bijvoorbeeld over zelfvoorzienendheid, of over de waarde van buurtinitiatieven. Of over het beleid ten aanzien van vluchtelingen, of over de mogelijkheden van een andere economie.

Zonnepanelen

Hiermee hebben we het laatste nieuwtje van Omslag te pakken. Sinds kort beschikt De Omslag namelijk over zonnepanelen. Dit is een cadeau van honderden donateurs ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van De Omslag in 2004. In de grote Omslagtuin is een bouwwerkje, een pergola, opgetrokken en daarop zijn de zonnepanelen gemonteerd. Vanaf eind mei dit jaar beschikt de werkplaats van De Omslag dus over stroom die is opgewekt met zonne-energie.

Open dag

De bovengenoemde zonnecollectoren zijn feestelijk in gebruik genomen op de open dag op 22 mei jl. Op deze mooie lentedag waren er vele bezoekers aanwezig,

en er werden verschillende workshops aangeboden. Over een Franciscaans milieuproject, over Centraal Wonen (door ondergetekende), en over de Federatie Gemeenschappelijk Wonen (De Federatie, waarin Centraal Wonen, Groepswoon van Ouderen en Wonen van Senioren op Boerderijen verenigd zijn). En er waren workshops van de Vereniging Ecodorp, de Verandering, het Steunpunt Leefgemeenschappen, de Hobbitstee, Emmaus en de Vereniging Solidair. De hele dag waren er op het terrein informatiekraampjes, een biologisch vegetarische catering en natuurlijk kon je rondkijken in de bibliotheek.

Website: www.omslag.nl

Als je dit leest is de open dag helaas

alweer achter de rug. Maar er komt altijd een vervolg. Lees het in ZOZ. Wie nader wil kennismaken met ZOZ, (en met Omslag) kan een gratis proefnummer aanvragen. Er is ook een folder over het 'Steunpunt Anders Wonen Anders Leven'. Bel voor het gratis proefnummer of voor de folder met Omslag: 040-2920898 of mail naar omsлаг@omsлаг.nl En als je toch het net op gaat, kijk dan op de website. Laat je niet afschrikken door overvloed aan informatie maar neem er de tijd voor. Laat je trakteren!

FKI

IN EEN ECHE GEMEENSCHAP HOEFT NIEMAND ZICH AAN TE PASSEN

Dat is de titel van een artikel van Kees Voorberg, dat vorig jaar verscheen in het Belgische blad Samenhuizen. Het gaat over groepsvorming, oftewel community building.

Een samenvatting:

De oude vormen van gemeenschap, het dorp, de buurt, de kerk, de vakbond, de vereniging, de politieke partij, zijn nagenoeg verdwenen. Om bij zo'n gemeenschap te horen moest je je aanpassen aan de normen van die gemeenschap. En dat betekende bijna altijd dat je een deel van je individualiteit moest opgeven. Je moest je aanpassen aan de normen en gedragsregels om geaccepteerd te worden als dorps- of buurtgenoot. Dat kon sociale verplichtingen met zich meebrengen waar je geen 'nee' tegen kon zeggen. Om bij de gemeenschap van de kerk te horen, moest je je geheel onderwerpen aan de leer van de kerk, niet alleen wat betreft het geloof, maar ook wat betreft de moraliteit. Je mocht wel een geweten hebben, maar dat geweten moest overeenstemmen met de waarden van de geloofsgemeenschap. Op soortgelijke wijze vroegen andere gemeenschappen het individu zich te onderwerpen aan hun normen en dat ging ten koste van de vrijheid eigen keuzes te maken.

In de tweede helft van de vorige eeuw nam het verzet toe tegen de normen en gedragsregels van de 'oude' gemeenschappen en volgde een

periode van individualisering, die nog steeds gaande is. Toch bestaat er ook nu een grote behoefte aan verbondenheid.

Nieuwe vormen van gemeenschap kunnen echter alleen levensvatbaar zijn, als ze recht doen aan de nieuwe waarden van individualiteit. Er moet ruimte zijn voor individuele verschillen en persoonlijke verantwoordelijkheid. De Amerikaanse psychiater Scott Peck heeft beschreven langs welke wegen zulke nieuwe gemeenschappen ontwikkeld kunnen worden. Hij beschrijft community building als een proces dat een aantal fasen doorloopt, namelijk: pseudo-community, chaos, leegte, community.

1. Pseudo-community

Je voelt je prettig en je hebt zin om met elkaar aan de slag te gaan. Een roze wolk van positiviteit, maar er is weinig diepgang. Sommigen zijn niet meer tevreden, vinden dat er iets ontbreekt. Er ontstaat wrijving.

2. Chaos

De oude manier werkt niet meer en een nieuwe is nog niet gevonden. Sommigen haken af. Verschillen worden duidelijker. De groep wordt realistischer. Om verder te groeien is de fase van 'leegte' nodig.

3. Leegte

Je maakt je los van de verwachtingen die je van de anderen hebt. Je houdt op de verantwoordelijkheid voor je welbevinden bij anderen te leggen. Een gemeenschap is niet leefbaar als mensen op elkaar leunen en van elkaar afhankelijk zijn. Als een groep succesvol is in het loslaten van verwachtingen ontstaat er geleidelijk een echte gemeenschap.

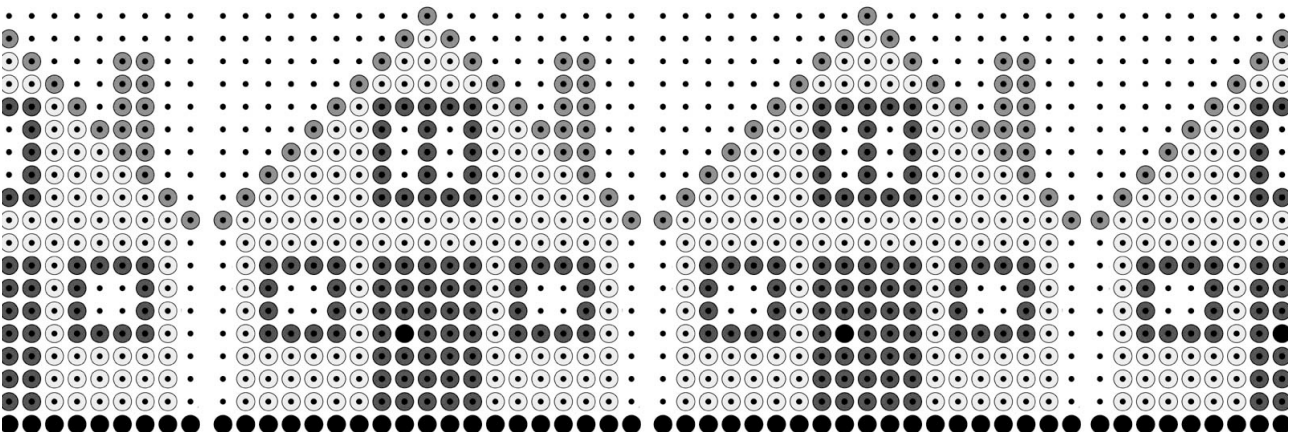
4. Community

Er is een grote mate van wederzijdse acceptatie, die veel realistischer is dan in de eerste fase. Men voelt zich vrij in de groep, de verschillen zijn niet meer lastig, maar plezierig en waardevol, omdat men van elkaar kan leren en elkaar kan aanvullen.

Een groep kan terugvallen in een eerdere fase van zijn ontwikkeling. Er kan opnieuw chaos of pseudo-community ontstaan. Dat voelt vaak als een teleurstelling, maar het is de realiteit van alle levensprocessen dat er een golfbeweging is met toppen en dalen. Als dit gebeurt is er opnieuw werk aan de winkel.

Wat soms ook kan gebeuren is dat de meerderheid van de groep community ervaart, maar dat enkele groepsleden zich daar geen deel van voelen. Dat kan voor beide partijen pijnlijk zijn. Soms vormen de mensen die zich geen deel van de groep voelen een voorbode van een nieuwe cyclus van verdieping van de gemeenschap in de groep.

HT

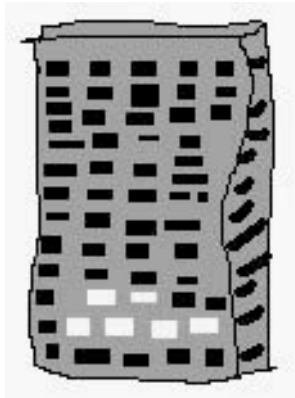

G G G

Eerste echte eco-stad in Portugal

Ten zuiden van Lissabon, in de streek Mata de Sesimbra, komt de eerste echte eco-stad, die woonruimte moet bieden aan 30.000 inwoners. Er komen duurzaam gebouwde woningen en appartementen, winkels, restaurants en hotels. Men wil hernieuwbare energie, vooral zonne-energie, vijftig procent voedselproductie in de eigen regio, een duurzaam transportsysteem waardoor privé-voertuigen in de stad overbodig zijn, en er komt een slim systeem voor toepassing van regenwater en hergebruik van afvalwater. Het is een proefproject van het Wereldnatuurfonds en BioRegional. Web www.bioregional.com.

Antikraak is asociaal

In Nederland staat ongeveer vijf miljoen vierkante meter kantoorruimte leeg. Dit komt overeen met ongeveer tien procent van het totaal aan kantoorruimte. En ieder jaar komt er tien procent nieuwe kantoorruimte bij.

Antikraak maakt uitbuiting van de (speculatieve) leegstand rendabel en – ten onrechte – maatschappelijk geaccepteerd: sommige gemeenten hebben de bevoegdheid woonruimte te vorderen in het belang van een rechtvaardige woonruimteverdeling, maar hiervan wordt vrijwel nimmer gebruik gemaakt. (uit Kleintje Muurkrant 8-4-'05)

Alminde gaat door

Het ecologisch-culturele dorp Alminde, op een terrein van acht hectare in Almere-Hout, gaat definitief door. Er komen vijftig woningen: cascohuur, zelfgefinancierde bouw en semi-permanente woonvormen zoals tipi's, yurts en woonboten.

In Gewoon Anders 89 hebben wij al over deze plannen van enkele Ruigoordmensen geschreven.

Ecu-dorp Alminde, Petra Grutzner, 020-4974012, www.almine.nl

KIJK OOK EENS OP:

WWW.WOONGROEP.NET

home

HET SAMEN WONEN IS VERANDERD

Dat is de mening van Gerard Koning, de veteraan in dit nummer van Gewoon Anders.

Hij woont sinds 1982 in Centraal Wonen De Heerd in Groningen. Gerard maakte kennis met het project toen het voorbereidende werk was gedaan en de eerste paal al de grond in was. De aanstaande bewoners kwamen elke maand bij elkaar, waarvan om de twee maanden in iets als een kampeerboerderij. Een goede gelegenheid om elkaar te leren kennen en clusters te vormen: wie wil met wie in een cluster, en welke woning is er dan beschikbaar?

Klusters

Groningen is dus een clusterproject. Een klustergroep bestaat uit zeven huishoudens en kiest nog steeds zelf wie er in een lege woning komt. Vergeleken met vroeger is de cluster nu minder basiseenheid. Men kiest tegenwoordig zijn contacten als vanzelfsprekend ook buiten het cluster. De gezamenlijke huiskamer wordt veel minder vaak gebruikt. Eén cluster gebruikt deze zelfs als bergruimte. Berging komen we allemaal tekort. Dat hoor je in veel projecten die wat ouder zijn. En samen in de gemeenschappelijke huiskamer zitten verliest na enige tijd kennelijk zijn aantrekkingskracht.

Tuinen

Heerlijk is dat de vele benedenwoningen vanuit hun woonkamer toegang hebben tot de tuin. Aan de achterkant van de woning is een privéstukje dat overloopt in de gemeenschappelijke binnentuin. Gerard heeft het goed getroffen want zijn woning ligt aan een doodlopende weg. Hij heeft aan de voorkant de groene long van de wijk, een groenstrook met weiland, schooltuinen enz., terwijl hij aan de achterkant de grote binnentuin heeft.

De veteraan en de veranderingen.

Gerard is na 23 jaar nog steeds een overtuigd centraal woner. Hij is daarbij al jarenlang penningmeester van de LVCW en zit sinds november 2003 ook in het bestuur. Hij heeft het bijzonder naar zijn zin in De Heerd. Maar hij geeft toe dat er in de loop der jaren zaken veranderd zijn en dat hem dat spijt. Het is een geluid dat in vele CW projecten te horen is: het idealisme en de motivatie uit de eerste jaren beklijven niet. Als je dan al langer in een project woont moet je soms (tijdelijk) een stap achteruit doen. Afstand nemen. Nadenken over de waarde die je nog voor anderen en het project kunt hebben. En welke waarde centraal wonen nog voor jou heeft.

Is CW De Heerd veranderd in die twintig jaar? .

“Ja, heel duidelijk. Het is meer als een familie begonnen; een groep die elkaar goed kende. De vereniging was ook gevoelsmatig echt aanwezig. Als er vergaderingen waren maakte je geen andere afspraken. Het doel was consensus te bereiken in de besluitvorming. Veel tijd werd ingeruimd om iedereen de kans te geven zijn zegje te doen”.

Zorgvuldig of stroperig?

De mensen die later in het project zijn komen wonen zijn anders idealistisch. Ze zijn in een andere maatschappij opgegroeid en hebben hun eigen ideeën over contacten, groepsprocessen, democratische besluitvorming. Of misschien wel geen ideeën. En de oude hap blijft ook niet op dezelfde energieke manier geïnteresseerd. Natuurlijk moet de oude hap ook niet te veel blijven zitten op oude regels, maar wat je waardevol vindt wil je graag houden. Het quorum dat past bij het streven naar consensus, is bijvoorbeeld in Groningen afgeschaft. Slechts een kleine groep mensen voelt zich momenteel betrokken bij de (voorbereiding van) besluiten. Gerard krijgt daarbij het gevoel dat bij het nemen van een besluit de tijdsduur en het tellen van de stemmen een te belangrijke rol spelen. Nieuwe bewoners noemen de besluitvormingsmethode uit het verleden stroperig. Het duurt ook langer als je iedereen de kans wil geven mee te denken. Maar dat meedenken was wel het uitgangspunt in 1982.

Uit wat voor nest kom je?

“Een katholiek nest in Weststellingwerf, Friesland. Dat was toen een duidelijke minderheid in het Noorden. Men hechtte er aan vooral met andere katholieken om te gaan via de kerk, de school, de verenigingen, enzovoort. De katholieke identiteit moest behouden blijven. Ik ben nog naar het klein seminarie in het bisdom Groningen gegaan. Daar ben ik na jaren afgehaakt omdat ik geen volgzzaam uitvoerder wil zijn van iemand die in Rome de scepter zwaait”.

Hoe woonde en leefde je daarna?

“Na mijn middelbare school ging ik op kamers wonen en had ik voor het eerst een eigen plek. Ik kreeg door dat ik afgeschermd was geweest van de buitenwereld. Nu ging ik die “boze buitenwereld” in. Vrijheid, ja dat wel. Maar hoe ga je daar mee om? Ik ging economie studeren. Op de studentenflat kwam weinig van studeren terecht. Ik had niet de discipline om de zee van tijd verantwoord in te richten. Ik ben verhuisd en overgestapt naar psychologie. Ik kon mij de verloren tijd zoals bij economie niet opnieuw permitteren. Samen met enkele andere studenten stortte ik mij op psychogerontologie. Ik heb daarbij

veel energie gestoken in het opzetten van deze studierichting. Vanuit deze sectie zat ik in diverse bestuursraden. Het was de jaren zeventig, de tijd van studentenopstanden, bezettingen en democratisering. Ik volgde 's morgens college bij mensen die 's middags soms tegenstander waren in de bestuursraden. Een hectische tijd. Uiteindelijk heb ik mijn studie afgebroken en kwam ik terecht bij de Gasunie. Ik wilde opnieuw gaan studeren. Omdat men bij de Gasunie studeren een verantwoorde dagbesteding vond werd mij toegestaan parttime te gaan werken. Met mijn nieuwe studie een baan vinden was niet echt belangrijk. Ik wilde mijzelf en mijn omgeving bewijzen dat ik niet onderdeel voor al die mensen met een titel. Ik koos voor organisatiepsychologie uit nieuwsgierigheid naar hoe mensen binnen een organisatie samenwerken en doelen bereiken”.

Route naar Centraal Wonen

“Eerst woonde ik in een kleine woning met ouders, oma, tante en acht kinderen. Vervolgens op een internaat met eetzaal, studeerzaal en slaapzaal. Daarna in een studentenflat en in studentenhuizen. Dan nog een paar jaar in een klein huurhuis en uiteindelijk verhuisde ik naar Centraal Wonen De Heerd. Ik las over De Heerd in een huis-aan-huis-

blad en ging naar de aangekondigde bijeenkomst.

Voor het idee van de woonvorm was ik snel gewonnen. Het deed me denken aan het dorp waar ik opgroeide en waar iedereen elkaar kende. Drie maanden had ik nodig om te besluiten of ik echt met de toenmalige toekomstige projectbewoners zo wilde wonen. In 1982 was het dus zo ver.

Kinderen

Twee fijne ervaringen springen er uit in de 23 jaren dat ik hier woon: ik heb mijn buurmeisje Kyra de eerste zes jaar van haar leven mee opgevoed. Die verantwoordelijkheid ligt me goed en het is fijn om een kind te zien opgroeien. Tot mijn verdriet woont zij nu al weer zes jaar in de V.S. Gelukkig zie ik haar jaarlijks. Zo is Kyra de afgelopen zomer zes weken in haar uppie bij me hier op vakantie geweest. Een bijzondere belevenis. De tweede fijne ervaring is mijn hechte band met mijn buurjongetje Richard met wie ik momenteel bijna dagelijks omga.

Vaak wordt gezegd dat centraal wonen zo goed is voor kinderen. Mijn ervaring is dat in centraal wonen kinderen ook heel goed kunnen zijn voor (alleenstaande) “volwassenen”.

Augustus 05,
GK/AK

Initiatiefnemer Cees Roele overleden

Voordat deze Gewoon Anders naar de drukker zou gaan, bereikte ons het bericht dat Cees Roele, de initiatiefnemer van 'De Nieuwe Proef', overleden is. Nadat hij enige tijd vermist werd, werd zijn lichaam gevonden, ver van huis, in een bos in de buurt van Ede.

De overige bewoners (en bouwers) van De Nieuwe Proef hebben de wens te kennen gegeven om het artikel over dit initiatief ongewijzigd af te drukken. Hoewel het natuurlijk erg moeilijk is, willen en zullen zij zeker doorgaan met het initiatief. De redactie wil hun hierbij veel sterkte wensen.

Wogmeer

De Nieuwe Proef

'Groepswonen, is dat niet allang op z'n retour?' Je kent ze wel, dit soort quasi geïnteresseerde, maar in feite tendentieuze vragen over groepswonen. Vaak van noeste gezinswoners, die hopen dat de tijd ze tenslotte gelijk zal geven.

Het zou kunnen dat de behoefte aan groepswonen afneemt, maar het ziet er niet echt naar uit. Het aantal Centraal Wonen projecten stijgt gestaag, er zijn per jaar altijd wel zo'n drie of vier projecten in voorbereiding. En dan gaat het alleen nog maar om initiatiefgroepen die lid zijn van Centraal Wonen. Maar met Centraal Wonen houdt het natuurlijk niet op, daarbuiten gebeurt nog veel meer. Zoals in de Wogmeer, een polder tussen Hoorn en Alkmaar.

Het bouwplan

In 2002 is in een oude stolpboerderij een project gestart voor acht wooneenheden. Er wonen op het moment echter pas vier personen, er wordt namelijk nog gebouwd. De opzet lijkt op die van veel Centraal Wonen projecten: de wooneenheden hebben eigen voorzieningen, zodat zij bijna autonoom te bewonen zijn, en daarnaast zijn er gemeenschappelijke voorzieningen zoals een grote keuken en een grote woonkamer. En een centrale hal onder het hoogste deel van de kap, met trappen die de wooneenheden ontsluiten. Voor de bouw van de nieuwe eenheden is de bestaande houten constructie van de stolpboerderij gebruikt om nieuwe houten balken aan op te hangen. Deze nieuwe balken dragen dan weer betonnen vloeren met vloerverwarming. Dus... er liggen nieuwe betonnen vloeren op nieuwe houten balken, die bevestigd zijn aan de oude houten constructie. Gedurfd.

Bedrijvigheid

Het gaat bij dit initiatief niet alleen om wonen, er wordt ook gewerkt. Zowel in de boerderij als in de schuren en op het bijbehorende stuk land van 6 hectare. Zo is er een hoogstamboomgaard, waar oude rassen appels, peren, kersen en pruimen staan. De veehouderij bestaat uit vleesvee en schapen, binnenkort komen er ook

paardenboxen bij de al bestaande rijbak.

En er is een bureau dat adviezen kan geven op het gebied van landbouworganisatie, plattelandsvernieuwing en verduurzaming.

In een grote schuur, 'de bijschuur', die direct naast de stolp staat, willen de initiatiefnemers een "buurthuis" vestigen, en een studio voor dans en massage. Hier willen zij ook proberen het begrip Volkshogeschool een nieuwe kans te geven.

Verder is er ruimte voor kantoor, kunstenaarsatelier en buitenlandse gasten, al of niet uit het eigen netwerk.

Juridische constructie

Een juridische constructie die het mogelijk maakt om samen een pand te kopen is niet ingewikkeld. Maar als je wilt voorkomen dat, als er een koper verhuist, de achterblijvers worden opgezadeld met de meestbiedende koper, en niet met de kandidaat die het beste bij de groep past, dan wordt de juridische constructie al ingewikkelder. Om ook samen te kunnen werken, zoals in dit initiatief, is een nog ingewikkelder constructie nodig. De oplossing die hier is gevonden steunt op een combinatie van het juridische model van de 'woonvereniging' en het juridisch model van de 'landbouwcoöperatie'. Deze constructie is ontwikkeld in

samenwerking met het in Centraal Wonen kringen (reeds lang) bekende bureau 'STUT' uit Nijmegen.

Duurzaamheid

Het hoeft geen verwondering te wekken dat er in de Wogmeer ook aandacht is besteed aan duurzaamheid. Op een aantal manieren. Zo wordt er bij de luchtventilatie warmte teruggewonnen die wordt gebruikt voor de warmwatervoorziening, die ook nog wordt bijgevoed door een zonneboiler.

De eerdergenoemde vloerverwarming wordt gevoed door een warmtepomp. Deze installatie pompt warmte uit de grond, en het rendement van zo'n warmtepomp is drie maal zo hoog als het rendement van een gasgestookte HR ketel!

En natuurlijk zijn de muren en het dak van de boerderij nu extra geïsoleerd.

Duurzaamheid komt ook terug in agrarische bedrijfsvoering en het terreinbeheer. De boomgaard is al ecologisch, de veehouderijtak is daarnaar op weg. Het maaien van het land is afgestemd op weidevogels en de sloten worden dit jaar voorzien van "plas-dras"-stukken. De windsingel wordt aangevuld met inheemse planten met als toekomstbeeld een smulsingel. Er wordt samengewerkt met de Agrarische Natuurvereniging WestFriesland en met Landschap Noord-Holland.

De buurt

Het idee voor een buurthuis is hierboven al ter sprake gekomen. De initiatiefnemers huldigen het idee dat het collectief zich niet moet isoleren van de omgeving. Een doelstelling die bij Centraal Wonen projecten ook wordt gehuldigd, maar vaak blijft het dan bij een ideaal. In de Wogmeer hebben ze meteen contact gelegd met de buurt, verenigingen etc. Daar hoort ook het rekening houden met de buurt bij: de bewoners hebben zichzelf beloofd goede bewoners te zijn van een agrarisch gebied. In de planfase zijn er open dagen georganiseerd waar buurtbewoners, samen met de burgemeester en officials, kennis konden nemen van de plannen en er over mee konden praten. Nu zingt een bewoner mee in het plaatselijke koor, en een ander zit in het plaatselijk Rode Kruis. En last but not least, initiatiefnemer Cees Roele is een oude bekende in de buurt, hij is namelijk opgegroeid op de boerderij. Dit was namelijk oorspronkelijk zijn ouderlijk huis!

Conflictbehandeling

Waar mensen samen wonen kunnen conflicten verwacht worden. Dan is het verstandig om daar iets voor klaar te hebben liggen. In Centraal Wonen projecten zijn vaak procedures ontwikkeld voor conflictantering, in de Wogmeer heeft men een methode geleend van het alternatieve 'cohousing' project Cobhill in Amerika (<http://www.sustainer.org/cobhill/>). Voor verschillende soorten conflicten heeft men daar verschillende protocollen ontworpen. Een probleem rond huisdieren wordt bijvoorbeeld anders benaderd dan een probleem rond schoonmaken of geluidsoverlast. De protocollen gaan ervan uit dat men het in bepaalde gevallen alleen af kan, terwijl het in andere gevallen gunstig is als er een bemiddelaar kan worden ingeschakeld. Er kan ook een beroep worden gedaan op een 'raad van wijzen'. Deze bestaat uit niet-bewoners, maar het gaat hierbij niet om vreemden, de 'raad' bestaat uit bekenden waar men vertrouwen in heeft.

Website: www.denieuweproef.nl

Tot besluit, om een idee van de sfeer te geven, zou ik iets van de website van dit initiatief willen citeren:

Met dank aan Ida Sabelis, Cees Roele en Anne Verberne, die zo vriendelijk waren om uw verslaggever and company rond te leiden en te woord te staan.

FK

Onze dromen:

- **Een plek, waar de democratie gekieteld wordt.**
- **De vergaderplek voor de agrarische natuurvereniging, maar ook voor de vrijwilligers van het weidevogelbeheer.**
- **Respectvol en met plezier omgaan met verschillen.**
- **Wogmeerse Winteravonden met dichters en schrijvers, die uit eigen werk voorlezen.**
- **Excursies voor stedelingen. Ervaren en proeven.**
- **De West-Friese bestuurders denken samen na over de groene ruimte**
- **Workshops natuur- en milieueducatie. Boerensloten.**
- **Een groep buitenlandse boerenleiders in gesprek met 'onze' plaatselijke boeren.**
- **Haagse politici komen graag naar De Balie van het platteland voor verfrissende gesprekken, dwars door de bestaande schotten heen. Eindelijk de HooiBalie!**
- **De try-out van een dansvoorstelling...**
- **En natuurlijk altijd lekker eten en drinken, slowfood dus....!(www.slowfood.com)**

JUBILEUMPROJECT:

Alphen aan den Rijn: juni 1995–juni 2005

WAT IS NOU TIEN JAAR? Een heel leven!

Vergeleken met de echt eerste Centraal Wonen projecten uit de zeventiger jaren – de oude – betekent een tienjarig bestaan niet veel misschien. Maar in die tien jaar zijn er toch veel veranderingen geweest. Wat die jaren betekenen zie je goed aan de kinderen: degenen die in 1995 jonkies van acht tot tien jaar waren zijn nu studenten en de deur al uit; babies die in 1995/1996 geboren zijn hebben nu een druk leven met school en vrienden enzo. De ouders zijn veranderd of zelfs gescheiden; nieuwe partners kwamen binnen. De sfeer in het hele project is daarmee langzaam veranderd. Van nieuw betrokken naar ervaren betrokken.

ALPHEN AAN DEN RIJN

De plaatselijke kranten staan er weer heel even vol mee: het project Centraal Wonen Alphen aan den Rijn bestaat tien jaar en maakt er een groot feest van op tien juni 2005. Nog steeds weten maar weinig mensen wat het inhoudt om in een dergelijke gemeenschap te wonen, maar fantaseren kunnen ze er altijd wel over. De vreemdste clichés doen de ronde in onze gemeente. Toch hebben we vanaf 1992 veel tijd gestoken in voorlichten, bekend maken, mensen benaderen, materialen, folders, overal neerleggen, bobo's opzoeken en uitnodigen. Onze LVCW consulent wees ons op de noodzaak om voortdurend van alles een public relations onderwerp te maken. Na ons vijf jarig bestaan was die noodzaak niet meer zo duidelijk. We hebben weinig doorstroming en wat is het nut er dan van?

Maar dan blijkt dat de kennis erover bij het publiek direct weg is. Wat steekt is, dat mensen die bij de balie van de (onze) woningbouwvereniging naar Centraal Wonen vragen, ten antwoord krijgen dat ze daar niets vanaf weten. Zo'n jong kind aan de balie... hou erover op. Dus de voorlichting is nooit verdergekomen dan de buitenkant, zelfsbij belanghebbenden, lijkt het..

TALENT VOOR BETROKKENHEID

Een aantal gegadigden van tien jaar geleden gaven hun grote huis op voor een kleinere woning in Centraal Wonen. Zij hadden veel last van onverschilligheid van de omgeving en een gevoel van eenzaamheid daardoor, vooral degenen die in flats woonden. De voorbereidingen voor een andere vorm van wonen gaven hen al een verwachting van grotere betrokkenheid bij elkaar. Door hun

eigen inzet is die verwachting ook zeker uitgekomen.

Op ons feest zijn ook de oud-bewoners uitgenodigd. De mensen die erbij waren toen alles is begonnen maar die om diverse redenen weer verhuisd zijn. Eigenlijk 'familieleden' die onderling, met elkaar vriendschapsbanden zijn blijven onderhouden. Sommigen hebben in hun nieuwe, 'gewone' straat ook een sfeer gevonden van activiteiten delen, kinderen samen naar school brengen,

contact houden. Onze oud-bewoners zijn daarin getraind en voelen zich als vissen in het water. Je hoeft geen Centraal Wonen te heten om sociaal te zijn, zeggen ze en het is ook niet uitzonderlijk dat buurten echt leuk zijn. Je moet geluk hebben. Misschien is het wel de invloed van de getrainde Centraal Woner zelf!?

FEEST thema 'ZEE', 11 juni

We beginnen in januari met een feestcommissie van vier personen een conceptprogramma te maken. Op veler verzoek is er een thema gezocht, omdat het zo stimulerend werkt op ideeën omtrent versiering, kleding, aanpak. Bij de eerste brainstorm bleek dat ook zo te werken. Een thema prikkelt de fantasie.

Een feestbudget wordt vastgesteld waarna de artiesten worden gebeld, maaltijden worden gepland en besteld, uitnodigingen ontworpen en worden verzonden. Briefjes (zeepost) worden rondgestuurd. De eerste

GEEST UIT DE FLES

Maar het eigenlijk feestelijke voorbereiden begint veertien dagen voor de feestdag. Bij de bewonersvergadering krijgen we echt een beetje de zenuwen: we hebben nog maar twee weken! Alle noodzakelijke taken zijn inmiddels duidelijk voor iedereen en er worden teams gevormd: Het koffieteam, het lunchteam, de binnerversiergroep gaan allen onmiddellijk na de vergadering bij elkaar zitten om plannen uit te werken. De koffie-en lunchregelaars zitten in een andere hoek lange lijsten te schrijven, het tropische dranken-duo pakt recepten en maakt afspraken, de financiële commissie wordt voor alle onderdelen om budgetten gevraagd.. dit is de spirit. De avond wordt ongemerkt nacht en de planners krijgen lichtjes in hun ogen en nemen nog een drankje, er staat een stevige blos op de wangen.

leuker en beter te laten worden. Het is de betrokkenheid uit de begindagen. We kennen elkaar weer.

WEER OF GEEN WEER

De veertien dagen vóór elf juni zijn fantastisch, maar de weersvoorspelling is dat het grote regenen zal beginnen op zaterdag elf juni... onze dag! We doen gewoon of we het niet horen. Brengen slingers aan, versieren de galerijen, maken een tuinterras, lenen overal vandaan 'zee'spullen en hopen dat het een tropische dag aan zee zal worden. Het lijkt er wel op, met de geleende palmen, roeiboten, visnetten, de gehuurde buitenzitjes en de parasollen van jan en alleman.

BUITEN

Er is veel buiten-kinderspeelgoed gehuurd, waarmee het 'kinderteam' de kleintjes buiten zal amuseren; er komt een Djembé-leraar die buiten zal zitten met een kring geestdriftigen; er zijn Sumo-worstelpakken gehuurd

actievoelingen komen bij elkaar om smartlappen te oefenen voor het Galmkoor 'Tussen wal en schip'. En iedereen heeft toegezegd de handen uit de mouwen te steken! Dat is heerlijk, want we waren wat uit elkaar gegroeid en dan verrast het enthousiasme dat er voor een groot gezamenlijk evenement blijkt te zijn. Een feest door onszelf voor onszelf, is het uitgangspunt. Met een beperkt officieel gedeelte en gasten alleen in de avond bij het feest.

BUDDY'S

Deze veertien dagen zijn de 'buddy' dagen van samen hard werken. Aanhangwagens, partytenten, visnetten, wat niet al wordt er geleend. Zand en palmbomen, bootjes en schelpen, parasols, alles wat maar aan de zee refereert wordt meegenomen. Buren schakelen elkaar in als er hulp nodig is. Het is fantastisch om te zien dat iedereen mee wil doen, een taak op zich wil nemen, zijn best wil doen om iets nog

met een grote tatami-mat, die ook buiten moet worden opgesteld; het volleybalnet hangt over het grasveld; er is in de tuin een paint-in opstelling waar een kunstenares ons zal begeleiden in het maken van een gezamenlijk werk, kortom, het enige dat we binnen kunnen laten doen is de kindergoochelaar (een hele goede) en het avondprogramma..

VERENIGINGSBURO LVCW

Korte Elisabethstraat 13
3511 JG Utrecht (Bezoek alleen na afspraak)

tel.030 2612585
Postgiro 2015796.

internet: www.lvcw.nl

e-mail: info@lvcw.nl

Discussie- of mailinglijst@lvcw.nl

LIDMAATSCHAP

Projecten kunnen collectief lid worden van de LVCW voor 5,- per huishouden per jaar. Iedere groepsdeelnemer heeft dezelfde rechten als een individueel LVCW-lid.

Het individuele lidmaatschap (incl. abonnement op "Gewoon Anders") kost 11.50 per jaar.

Het lidmaatschap voor initiatiefgroepen kost 2,50 per huishouden. Startende groepen kunnen, voordat ze lid worden, een informatiepakket aanvragen.

Voor woongroepzoekenden zijn er 'vacatures' in de projecten op de internetsite van de LVCW te vinden: www.woongroep.net

BESTUUR

Voorzitter
Flip Krabbendam, Delft

Penningmeester
Gerard Koning, Groningen

Secretariaat
Thea Bekkers, Breda
Hanneke Verdonk, Purmerend

Lid
Peter Bakker, Eindhoven, webmaster en bestuurslid Federatie Gemeenschappelijk Wonen

Lid
Anna Dijkhuis, bestuurslid Federatie Gemeenschappelijk wonen

Kijk voor meer informatie en adressen op www.lvcw.nl

DE FEESTDAG

We zijn voorbereid. Hebben allen de regenjassen klaarliggen en de extra party-tuintenten. Maar het gaat goed. 's Morgens om 9 uur klinken de zee-geluiden door de zonnige tuin. Wordt wakker, het gaat beginnen! De zon schijnt echt, de gasten zullen om half elf komen voor de koffie en de taart. Er worden nog snel wat boodschappen gedaan en dan is het zover. De taart is er, het verse brood, de ijscoke (waarvoor het toegangshek moest worden afgebroken), de koffie en limonade, de koekjes en alle mensen met dat hele goede humeur: het is zover.

De slingers en ballonnen wapperen pittig in de wind tijdens de openingstoespraakjes. Dan krijgen degenen die hier vanaf 1995 wonen een cadeautje. Dat is de eerste verrassing. De woningbouwvereniging geeft een standbeeldje (en een tuinbank) = de tweede verrassing.

Dan komt de Djembé mijnheer die in de zon alle deelnemers tot bijzondere prestaties brengt= de derde verrassing. Iedereen wil daarna op Djembé-les. De lunch is op het tropische Palmen terras. Als daarna de Sumo mat en Sumo-worstelpakken worden klaargelegd en de eerste grote mensen beginnen te stuiten ligt iedereen slap van de lach. Binnen begint de goochelaar, en de eerste durfals beginnen een schilderij op te zetten. met als thema 'wonen aan zee'. Het wordt kouder, maar het is nog steeds droog.

*Pas als het tijd is voor het gezamenlijke avondeten begint het te regenen. Dat is dus echt fantastisch goed getimed, ik weet niet welk team dat geregeld heeft, maar dat wordt wel extra bedankt.

Toen de smartlappen-rockband zich ging installeren waren de tropische drankjes al weer in de maak, en de hapjes. Wie het volhoudt kan doorgaan, anderen doen een slaapje tussendoor. Bij het avondfeest is het drinken, dansen, meebrullen, tot lang, lang na donker. Het bed is gelukkig heel dichtbij.

VOL EN GOED / MOE EN VOLDAAN

Het is een vol programma geweest op de elfde juni 2005, bedoeld als een verdiend feest om onszelf te verwennen. Helemaal gelukt. Dat bleek de 'day after' toen iedereen weer kwam meehelpen opruimen en afbreken en alle overgebleven heerlijkheden met elkaar opeten. Heeeel tevreden allemaal.

AK

LOGEERNETWERK VOOR LVCW LEDEN

De aangeboden logeermogelijkheden zijn bedoeld voor inwoners van CW (en andere aanverwante woonprojecten) Willekeurige lezers van dit blad die een goedkoop vakantie adresje zoeken moeten wij helaas teleurstellen!

Wijzigingen doorgeven aan
gewoonanders@e-lois.net

CW-Woonvorm van de Toekomst, Amersfoort: Drie 2-persoons kamers, kookgelegenheid aanwezig, zelf linnengoed meenemen. Reserveren bij Fien Bardeel, Hof der Toekomst 45, 3823HX Amersfoort, tel. 033 4564015

CW-t Vierschaar, Apeldoorn: Een kamer met 2 eenpersoons bedden. Eventueel ledikantje. Een kamer met 1-persoons bed. Douche, wastafel met mogelijkheid om te koken. Reserveren bij Corrine Hoornaar, Magistratenveld 607, 7327 LK Apeldoorn, tel. 055 53338779 of Geesje Tiemens, Magistratenveld 611, 7327 LK Apeldoorn, tel. 055 5342415

CW-Drielandenhuis, Haarlem: Drie 2-persoons logeerkamers, waarvan 1 met kinderbed. Douche en toilet aanwezig, geen kookgelegenheid. Linnengoed (o.m. dekbedhoes) zelf meenemen. Schriftelijk afspreken. Drielandenhoek 6 2034 LV Haarlem.

CW-Romolenpolder, Haarlem: Kamer met slaapgelegenheid voor 4 personen (twee eenpersoonsbedden en een slaapbank). Kinderbedje aanwezig, balkon aan de tuin, kookgelegenheid, televisie. Linnengoed zelf meenemen. Contactpersonen: Marijke Smit, tel. 023-525 63 38, en Hetty Rietveld, tel.023 - 536 51 98.

CW-Katerstraat, Den Haag: 1 appartement met 2 eenpersoons bedden, badkamer, keuken. Linnengoed zelf meenemen. Maximaal verblijf 2 weken. Juni t/m augustus en 15 december tot 15 januari uitsluitend intern gebruik. Contactpersonen: Annet Rintjema Tel. 070 3647670

CW-Hilversum: Drie logeerkamers eerste verdieping, met elk hun eigen opgang, douche en toilet. 2 bedden per kamer. Gebruik keuken in overleg. Contactpersoon: Coby Goorhuis, tel. 035 6933446

CW-De Heerd, Groningen: 1 grote en 1 kleine ruimte, met elk hun eigen ingang, en badkamer met lighbad. Waterkoker, koffiezetmogelijkheid. Koken eventueel in overleg in een klusterkeuken. Huur laken pakket 2,50 p.p. Afspraken via Saskia Nieboer, Bentismaheerd 10, 9736 EA Groningen tel. 050 5424688

CW-Circa Leeuwarden: Kamer met douche en wc, een 2 persoonskamer, losse matras en eventueel kinderbedje. Contactpersoon Jacobien Lugtenborg tel. 058 2133693 of Bram Arnold 058 2513626

CW-Opaalstraat, Nijmegen: Een logeerkamer met 2 bedden en sanitaire voorziening. Van tevoren aanmelden bij Inge Koning, Opaalstraat 250, 6534 XP Nijmegen tel. 024 3560536

CW-de Banier, Rotterdam: Logeerruimte voor twee personen + opklapbed. Douche en toilet aanwezig. Linnengoed aanwezig, behalve handdoeken. Afspraken: Peter Noordmans, Paap-Diekstraat 6, 3032 SV Rotterdam, tel. 010 4666467

CW-De Pionier, Vlaardingen: Logeerruimte voor twee personen en gemeenschappelijke keuken met koffie-en-thee-faciliteiten. Linnengoed en dekbedden aanwezig. Douche bij contact persoon. Van tevoren reserveren bij Martin van den Boogardt, Karel Doormanhof 8, 3134 CW Vlaardingen,

CW-Westervoort: Nabij Arnhem en Veluwezoom. 1 logeerkamer met 2 eenpersoonsbedden en kinderbedje. Douche en toilet aanwezig. Lakens en handdoeken zelf meenemen. Afspraak via Marianne Rosendahl, Lange Griet 34, 6932 MG Westervoort tel. 026 3117261

CW Het Middelblok, Zwolle: 1 logeerkamer met drie eenpersoonsbedden en een kinderbedje. 1 logeerkamer met tweepersoonsbed, 1 logeerkamer met eenpersoonsbed, 2 douches, sauna en toiletten aanwezig. "keuken" = magnetron, koffie- en theezetten. lakens en handdoeken zelf meebrengen. reserveren via Paulus den Boer, Rijnlaan 223, 8032MX Zwolle, 038-4536945 of paulus@ligfiets.net Ligt bij fietsroutes LF09 en LF16. ;-)

DOELSTELLINGEN LVCW

De LVCW heeft tot doel de belangen van het gemeenschappelijk wonen, waar mogelijk, te behartigen. Dat gebeurt door:

-het geven van algemene en specifieke informatie aan groepen en andere belangstellenden

- het o.a. via consulenten, bieden van ondersteuning aan initiatief-en al samenwonende groepen

- het bevorderen van informatie-uitwisseling tussen groepen en andere instellingen

- het verder bekendheid geven aan deze woonvorm

Centraal Wonen is een woonvorm waarbij:

De bewoners elkaar vrijwillig hebben gekozen om op basis van gelijke rechten en plichten zonder leiding of zeggenschap van buitenaf met elkaar in onderlinge betrokkenheid te wonen. En niet anders dan volgens algemeen geldende regelgeving, op een door henzelf gekozen wijze invulling geven aan het uitgangspunt van respect voor de gewenste mate van zelfstandigheid van de deelnemende huishoudens.

De LVCW ziet gemeenschappelijk wonen als een woonvorm, waar een aantal maatschappelijke doelstellingen meer kans van slagen hebben. Te denken valt aan:

-de ontplooiing van het individu
-emancipatie en solidariteit
-het bewust omgaan met het milieu
-het streven naar een sociaal rechtvaardige samenleving

De LVCW wil zich inzetten voor alle woonvormen (gemeenschappelijk-/groeps-/centraal wonen), die zich in bovengenoemde definitie kunnen vinden.

Landelijke Vereniging Centraal Wonen
Korte Elisabethstraat 13
3511 JG Utrecht
telefoon: 030-2612585

